

GAMLESTADEN

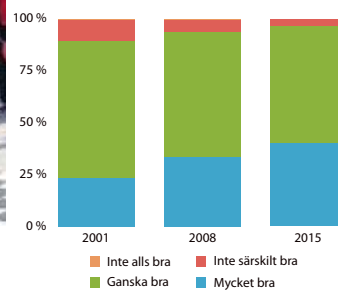
AUG. 2016

NYHETSRESEN Du följer väl med i det som händer i Gamlestaden? Fastighetsägare i Gamlestaden informerar regelbundet om utvecklingen i vår stadsdel via nyhetsbrev på e-post. Missa inte det! Skriv in din e-postadress i den gröna rutan mitt på hemsidan www.helagamlestaden.se och klicka på Skicka. Vet du inte om du redan får nyhetsbrevet? Ingen fara, fyll i din e-postadress igen – programmet rensar automatiskt bort dubletter.

Från Gamlestadsgalej 2015.
Foto: Rickard Fält

Allmänt sett, hur bra tycker du att det är att bo i Gamlestaden?

Så mycket bättre

Hur är läget i Gamlestaden? Trivs Gamlestadsborna med sin stadsdel? Känner de sig stolta? Vilka lokala problem måste tas tag i? Vad tycker människorna som redan bor i Gamlestaden om all nybyggnation som planeras i stadsdelen?

NÄR FASTIGHETSÄGARE i Gamlestaden bildades år 2001 var Gamlestaden på väg mot förslumning. Brottsligheten var hög och flera kriminella uppgörelser ägde rum just i Gamlestaden vilket ledde till många och svarta tidningsrubriker. Den offentliga miljön var gravt misskött. Många boende upplevde den egna stadsdelen som mycket otrugg och många valde också att flytta från stadsdelen på grund av otruggheten.

Sedan dess har stadsdelen utvecklats kraftigt till det bättre. Förändringen kommer efter ett långsiktigt och envist arbete med platsutveckling och stadsmiljöer. Holländareplatsen, Bunkeberget, spontanidrottsplatsen, Nylösegratan, Braxen, viadukten och Gamlestadstorget är bara några av de platser som har

förnyats. Gamlestadsgalej en gång om året, stadsodling, systematiskt arbete för att förebygga brott och minskat antal slumfastighetsvärdar är några andra insatser. Information och kommunikation, bland annat via detta nyhetsblad, är ytterligare en central verksamhet. Just nu lägger vi fokus på ytterligare stadsmiljöutveckling och att stötta och hjälpa butiker, restauranger och lokala verksamheter så att de ska kunna utvecklas och överleva.

Centralt i Fastighetsägare i Gamlestadens arbetssätt är att bygga förändring på kunskap om hur människorna i Gamlestaden upplever sin stadsdel och på olika former av dialog och kommunikation. Förra året genomförde vi fjärde gången en boendeenkät i Gamlestaden. Samtidigt har vi följt upp annan statistik som visar hur stadsdelen mår. Allt detta har vi samlat i en rapport som heter *Gam-*

lestaden 2016 – från förfall till pånyttfödelse och som kommer ut i oktober 2016.

De viktigaste resultaten finns i detta nummer av Hela Gamlestaden. Vi vet att det finns både glädjeämnen och rätt tuffa problem i Gamlestaden. En stadsdel blir aldrig färdig. Du kan läsa på nästa sida en del om de problem som är mest akuta just nu.

Men den övergripande bilden av utvecklingen är otvetydig och mycket glädjande: Det har blivit så mycket bättre att bo i Gamlestaden!

Läs hela rapporten Gamlestaden 2016

Ladda ner på helagamlestaden.se eller hämta den på Gamlestadens bibliotek från den 1 oktober.

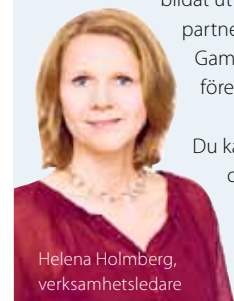
Gamlestaden – en modell för andra

Plötsligt pratar alla om vad man ska göra med utsatta stadsdelar. Till exempel kan du säkert ha hört talas om att polismyndigheten i en rapport har pekat ut 53 bostadsområden i Sverige som utsatta för allvarlig brottslighet, varav 15 anses vara särskilt utsatta.

Gamlestaden kunde mycket väl ha varit ett av dessa områden.

Det är ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete som har vänt utvecklingen i Gamlestaden. Många parter har varit involverade; de kommunala förvaltningarna, polisen, föreningar, företag och många, många boende. Pådrivande är Fastighetsägare i Gamlestaden, en lokal fastighetsägarförening som engagerar och finansieras av lokala fastighetsägare, bostadsrättsföreningar och fastighetsutvecklare. Och arbetet fortsätter.

Utvecklingsmodellen i Gamlestaden har påverkat många andra. Centrala Hisingen i Göteborg, Järvafältet, Skärholmen och Rågsved i Stockholm samt Sofielund i Malmö är exempel på områden där man bildat utvecklingspartnerskap med Gamlestaden som förebild.

Helena Holmberg,
verksamhetsledare

Du kan läsa mer om BIDs, den metod för grannskapsutveckling som har inspirerat

arbetet i Gamlestaden, på sista sidan. BIDs är en etablerad arbetsform i många länder, men finns inte i Sverige ännu. Kanske är BIDs ett svar på hur utsatta stadsdelar över hela landet kan bli till trygga och trivsamma boendemiljöer och bra för barn att växa upp i?

Foto: Anna Sigvardsson

Gamlestadsgalej den 3 september 2016

Gamlestadens fina stadsdelsfest äger i år rum den 3 september kl 11-16 på Holländareplatsen. Vi kan se fram emot underhållning från scenen, barnaktiviteter och mycket mat. Centralt i evenemanget är som alltid en loppis.

Galejgeneral är Martin Andersson.

– Nytt för i år är två korta motionslopp för de

yngre, berättar Martin.

Information om Gamlestadsgalej, länk till anmälan till motionsloppen och länk till anmälan om du vill boka ett loppisbord hittar du på hemsidan helagamlestaden.se.

Gilla också "gamlestadsgalejjet" på Facebook. Det

går att kontakta Martin Andersson på

martin@helagamlestaden.se.

Gamlestadsgalej
V BRYR OSS OM

Vem är det som bor i Gamlestaden?

PÅ FEMTON ÅR HINNER det hända mycket med en stadsdels befolkning. Många människor flyttar flera gånger under en så pass lång period och ett antal personer går bort. Samtidigt är Gamlestaden en av Göteborgs mest snabbväxande stadsdelar. Befolkningen har ökat från 6 300 till 8 700 sedan millennieskiftet, och enligt Göteborgs stads prognoser kommer 11 000 människor bo i Gamlestaden år 2020.

Andelen barn ökar

Sedan 2001 genomgår Gamlestaden något av ett generationsskifte. Andelen äldre minskar över tid och andelen barn har ökat de senaste fem åren. Annars samvarierar den socioekonomiska utvecklingen med den i Göteborg i sin helhet, men skillnaden mellan

Gamlestaden och Göteborg minskar. Gamlestaden blir allt mer till ett genomsnitt av Göteborg och den sociala och ekonomiska utsattheten minskar i stadsdelen.

Utbildningsgapet till hela Göteborg minskar

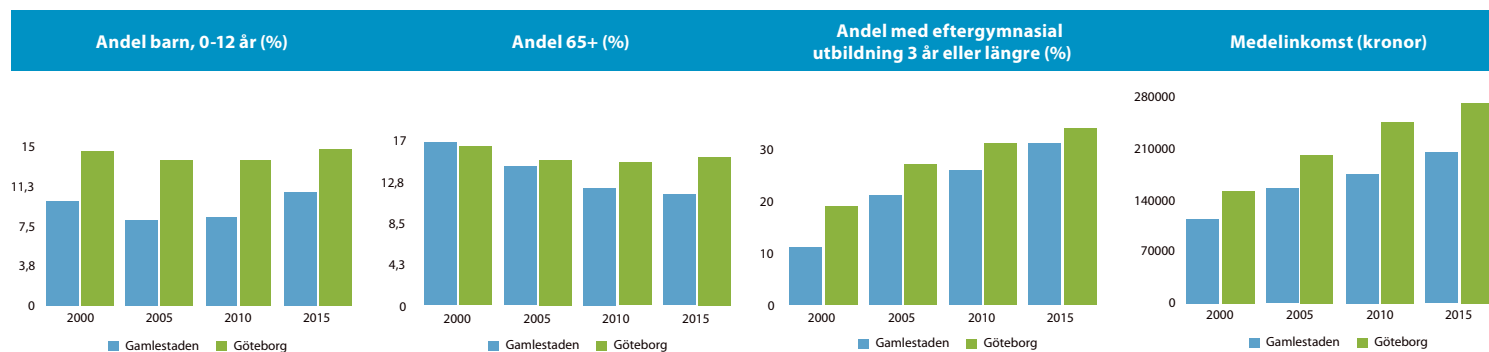
Andelen med eftergymnasial utbildning ökar kraftigt i hela samhället, och så också i Gamlestaden. I den klassiska arbetarstadsdelen Gamlestaden börjar denna utveckling på en lägre nivå än i Göteborg i stort.

Medelinkomsten i Gamlestaden ligger en bit under Göteborgsnittet, men människor både i Gamlestaden och i Göteborg i stort har överlag fått det ekonomiskt mycket bättre sedan millennieskiftet. Medan genomsnittsinkomsterna i både Gamlestaden och Göteborg i stort har ökat med nästan 80% har priser

och levnadsomkostnader under samma period ökat med 20%.

Andelen arbetslösa varierar med konjunkturen, men skillnaden mellan Gamlestaden och Göteborg minskar över tid och är nu nästan borta. Andelen boende i Gamlestaden som lever på försörjningsstöd minskar i Göteborg i stort, men minskningen är klart kraftigare i Gamlestaden.

Gamlestaden är en stadsdel som präglas av sin befolkningsmässiga mångfald. Andelen invånare födda utomlands ligger stadigt på en nivå runt 30%, vilket är klart högre än Göteborgsnittet.

Är det bra med nybyggnation i Gamlestaden?

DET FINNS PLANER på ungefär 3 000 nya bostäder i Gamlestaden. Flera nya förskolor och en skola ska det också bli, ett köpcentrum, ett hotell och över 300 000 kvadratmeter lokalyta. Många nya människor ska alltså få bli Gamlestadsbor i framtiden, och många ska arbeta och handla här.

I många stadsdelar där det ska byggas nytt blir motståndet stort bland de som redan bor där. Men inte så i Gamlestaden.

Enligt svaren på boendeenkäten är hela 80 procent av de boende helt eller övervägande positiva till det som planeras. Men många uttrycker ett behov av att få mer information om det som händer.

Kanske är det en överraskning att så många är så tydliga med att de vill få information via nyhetsblad i brevlådan. Hela 70 procent gillar den informationskanalen bäst. Det visar sig också att väldigt många läser Hela Gamlestaden, det blad som du har i handen just nu.

Siffror leder till handling

PÅ ETT ÖVERGRIPANDE PLAN är utvecklingen i Gamlestaden alltså mycket positiv. Ökad trivsel och attraktivitet, ökad trygghet och minskad brottslighet präglar stadsdelens utveckling. Men genom enkäten får vi siffror på en problematik som många boende, fastighetsägare liksom till exempel Konsum och biblioteket vittnar om att den ökar i omfattning. Det handlar om öppet missbruk och öppen narkotikahandel.

– Detta är en problematik som kräver att många agerar med kraft inom det egna ansvarsområdet. Fastighetsägare i Gamlestaden har tagit på sig en nyckelroll i att sammankalla alla relevanta aktörer, kommunen, Västtrafik, Coop, Systembolaget och

enskilda fastighetsägare för att bemöta situationen, säger Helena Holmberg, Fastighetsägare i Gamlestaden.

En nyckelaktör är så klart polisen.

– Vi tar situationen i Gamlestaden på allvar och om vi får hjälp med konkret information om vad som händer så kan vi göra ingripanden och hjälpa till att skapa ordning, säger Ulf Merlander, polisområdeschef.

Polisen är medveten om att många kan vara besvikna på långa telefonköer och på att ingen kommer när man ringer polisens telefonnummer 11414, men uppmanar människor att fortsätta kontakta polisen och att anmäla brott som begås.

Ulf Merlander, polisområdeschef

– Vid akuta händelser där polis, brandkår eller ambulans behöver rycka ut ska man alltid ringa 112. Men annars kan den som gör konkreta iakttagelser av till exempel handel med narkotika som sker på vissa platser och tider, eller den som vet om butiker som ägnar sig åt langning eller andra olagliga aktivite-

Vad händer med brottslighet och trygghet?

EN FRÅGA SOM STÄLLS i många trygghetsenkäter är frågan om hur man känner sig om man är ute ensam sent på kvällen i det egna bostadsområdet. Denna fråga har ställts till de boende i Gamlestaden vid upprepade tillfällen, och den visar att Gamlestadsbornas upplevelse av trygghet i den egna stadsdelen har ökat mycket kraftigt sedan år 2001. Faktum är att vi inte känner till något område eller stadsdel där tryggheten har utvecklats på samma positiva sätt som i Gamlestaden.

Den polisanmälda brottsligheten har också minskat avsevärt i Gamlestaden. Eftersom befolkningen har ökat kraftigt under samma tid så betyder det att brottsligheten per capita har minskat på ett tydligt sätt. Detta gäller särskilt för egendomsbrott. Man ska komma ihåg att långt ifrån alla brott anmäls, så polisanmälningsstatistiken ger inte hela sanningen när man vill undersöka brottsnivåer i ett samhälle. Men den visar på

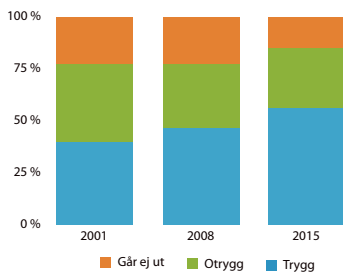
ett hyfsat trovärdigt sätt hur utvecklingen ser ut över tid, och utvecklingen går som sagt åt rätt håll.

Det betyder inte att allt är frid och fröjd. Det som redovisas här är genomsnittssiffror, vilket betyder att även om de flesta upplever en avsevärd förbättring över tid kan enskilda ha en helt annan bild av verkligheten. Vi har också ställt frågor om vad Gamlestadsborna upplever som stora problem i den egna stadsdelen och då fått en mycket tydlig bild av några problem som just nu växer i Gamlestaden.

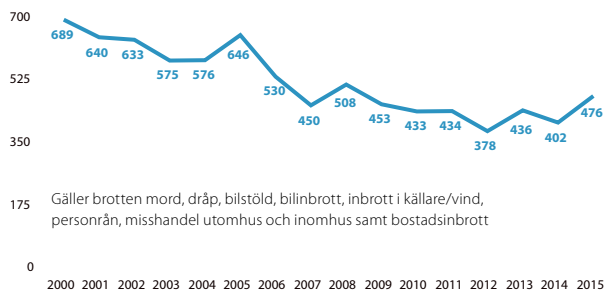
Det handlar om öppet missbruk och om narkotikahandel på offentliga platser. Det handlar också om en ökad otrygghet på spårvagnshållplatserna och på andra sätt som har koppling till kollektivtrafiken.

Det allra största problemet i Gamlestaden är nedskräpningen, enligt boendeenkäten.

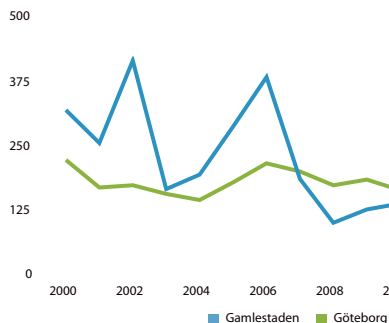
Om du går ut ensam sent en kväll i Gamlestaden, hur känner du dig då?

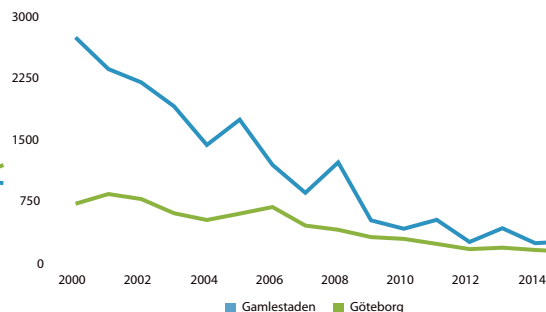
Antalet anmälda brott i Gamlestaden 2000-2015

Anmälda fall av bostadsinbrott per 100 000 invånare

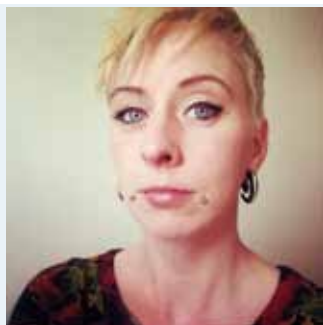
Anmälda bilstölder per 100 000 invånare

ter, gärna mejla information till nordost.vastragotaland@polisen.se, säger Ulf Merlander.

MALIN ROSENQVIST, GAMLESTADSBO sedan många år, ordförande i en av stadsdelens största bostadsrättsföreningar och vice ordförande i Fastighetsägare i Gamlestaden, är en av de som först och envisast har drivit på för att myndigheter och andra aktörer ska ta situationen i Gamlestaden på allvar. Hon är mycket nöjd över att så många har samlats kring problematiken.

– Nu vet vi att polisen och andra vet om hur det ser ut. Nu återstår att vi alla gör det vi ska för att förebygga otrygghet och brott. Inte minst kan alla vi Gamlestadsbor göra stor skillnad genom att skapa trygghet för varandra.

Malin Rosenqvist, Vice ordförande

med något. Den som är ute i olovligt ärende tycker ju inte om att bli sedd och uppmärksammad, säger Malin Rosenqvist.

Ett tips är att alltid hälsa på människor som rör sig i den egna fastigheten och fråga vänligt om man kan hjälpa till

Stora problem i Gamlestaden (%) åren 2001, 2008 och 2015

Frågan löd: Om du tycker att någon av följande saker är stora problem i Gamlestaden så kan du markera det nedan. Flera svarsalternativ kan markeras.

År	-01	-08	-15
Nedskräpning	47	36	49
Berusade eller drogpåverkade personer utomhus	51	30	43
Dålig belysning	-	27	27
Inbrott i bostäder, källare eller vindar	54	22	27
Buskörning med moped eller motorcykel	-	43	23
Klotter/graffiti	-	35	24
Skadegörelse	37	30	23
Cykelstölder	37	19	23
Störande buller	-	22	21
Buskörning med bil	-	13	18
Tycker inte att det finns några stora problem	-	16	18
Handel med narkotika	-	11	17
Brott mot bilar eller motorcyklar	42	22	15
Ungdomsgång som bråkar och stör	16	26	12
Våld eller hot om våld	14	7	11
Störande grannar	14	9	10
Bråk i anslutning till restauranger	20	11	7

GAMLESTADEN, BELLEVUE ELLER KVIBERG?

Gamlestaden, Bellevue och Kviberg är tre områdesnamn som alla ligger i primärområdet Gamlestaden. Oavsett i vilket av de tre områdena du bor så räknas du alltså som Gamlestadsbo i statistiken och i denna undersökning. När Fastighetsägare i Gamlestaden arbetar med stadsdelsutveckling arbetar vi med hela Gamlestaden, inklusive Bellevue och Kviberg.

OM BOENDEENKÄTEN I GAMLESTADEN 2015

Det företag som genomförde boendeenkäten heter Kinnmark Information AB. Beställare var Fastighetsägare i Gamlestaden, med Helena Holmberg som ansvarig undersökningsledare. Enkätundersökningen genomfördes i maj-juni 2015. Enkäten skickades ut per post till 800 slumpmässigt utvalda mottagare i åldrarna 18-85 år, folkbokförda i primärområde Gamlestaden, Göteborg. 387 svarade på enkäten, vilket ger en svarsfrekvens på 50% efter att det som kallas för det naturliga bortfallet (avlidna, avflyttade och liknande) räknats bort. Med så många svarande i en så pass liten undersökningspopulation som Gamlestadens befolkning (8700 personer) bedöms undersökningens trovärdighet vara mycket god. Jämförelsematerialet består av likadant ställda frågor i tidigare boendeenkäter som genomförts av Fastighetsägare i Gamlestaden eller av Bostads AB Poseidon i primärområde Gamlestaden.

Minns du hur det såg ut för 15 år sedan?

Bilder från Gamlestaden idag.

Vad är ett BID och vad är Fastighetsägare i Gamlestaden?

VAD KRÄVS för att vända utvecklingen i en stadsdel eller ett område på dekis, som domineras av brottslighet och förfall och där många av de boende upplever både bristande trygghet och bristande stolthet över den egna stadsdelen?

Denna samhällsfråga är en av de mer angelägna att hitta svar på idag. Frågan har givetvis inget enkelt svar, det handlar om skola, polis, socialtjänst, lokalt näringsliv och en mängd andra faktorer. Men mycket talar för att utan ett samlat utvecklingsarbete, där kommunen och fastighetsägare,

bostadsföretag och byggare samarbetar långsiktigt och systematiskt, så kommer situationen i utsatta stadsdelar aldrig att kunna vändas på riktigt.

I ett antal länder finns en lagstiftning som ger ramar och förutsättningar just för sådant långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete. Det kallas för BIDs.

Några länder med BIDs-lagstiftning är Tyskland, Nederländerna, Irland, Storbritannien, Sydafrika, USA och Canada. Danmark och Norge är två länder där frågan diskuteras.

BIDs är engelska och står för Business Improvement Districts. BIDs är en

metod för att få många lokala aktörer att samlas runt ett gemensamt intresse, en utvecklingsstrategi, som skapar värde både för boende, fastighetsägare och bostadsrättsföreningar, för det lokala näringslivet, för kommunen och för det omgivande samhället.

Fastighetsägare i Gamlestaden är en ideell lokal fastighetsägarförening som har funnits sedan 2001. Verksamheten bedrivs efter visionen Hela Gamlestaden och finansieras helt av medlemmarna, som år 2016 uppgår till ca 45 av stadsdelens ca 75 fastighetsägare och bostadsrättsföreningar. Fastighetsägare

i Gamlestaden är inspirerat av hur BIDs fungerar i andra länder. Men eftersom det inte finns någon lagstiftning om BIDs i Sverige så bygger utvecklingsarbetet i Gamlestaden helt på frivillighet.

Eftersom Fastighetsägare i Gamlestaden har funnits i många år och eftersom utvecklingen i stadsdelen har följts upp på ett noggrant sätt finns förutsättningarna för Gamlestaden att bli en förebild för hur man kan arbeta med lokal utveckling på många andra håll i landet.

Min berättelse om Gamlestaden

Det var tidigt 80-tal. Jag var ung och flyttade från tryggheten på landsbygden till första ettan på Brahegatan ovanför kondiset.

Rinnande kallt vatten i köket och toa på svalen, 300 kr i månaden. Pirrig känsla att nu börjar livet. Delad vårdnad om toan med grannen, en förvisso kantstött men vänlig själ. Lätt sjaviga kvarter, avgasrykande trafikbuller på Artillerigatan och konstant kolsotade fönster, men ändå prydligt och ordnat längst därinne. En sliten arbetaridyll på glid som jag med lätt hjärta lämnade efter ett par år.

År 2000. Jag kom tillbaka för tre månader i andrahandslägenhet på Artillerigatan med fru och treårig dotter i väntan på inflyttning till nyköpta huset på andra sidan motorvägen. Gamlestaden var nu en stadsdel som havererat socialt. Jag minns den tidens Gamlestadsgalej som en dag med övergivna karuseller, drogade blanka ögon, våld i luften och lösdrivande barn i solkiga plagg.

Det var med lättnad som vi kunde fly in i medelklassidyllen.

Åren har gått, och Gamlestaden har äntligen sträckt på ryggen. Med stadigt fotfäste i nutiden blickar stadsdelen okuvligt in i framtiden. En stadsdel med nyvunnen identitet och självkänsla, stolt över sin mångfald och med öppen famn mot resten av staden och världen.

Det är Gamlestadsgalej i september 2015 som får mig och min fru att hitta tillbaka till stadsdelen. En stadsdelsfest som är en fest på riktigt. En avspänd plats att leva i och som inspirerar till besök.

Jag ser fram emot många nya upptäckter i det nyväckta Gamlestaden.

Mikael Virtanen

Copywriter och före detta Gamlestadsbo

